

neplatily by tyto ani pro řízení o neplatnost manželství a pozbyly tak působnosti vůbec, což přece tvrditi nelze. Při tom se arci nepopírá, že za platnosti § 272 c. ř. s. může seznání stran učiněné za šetření spolupůsobiti k utvoření soudcovského přesvědčení, ale požadavek objektivního zjištění důvodu rozluky a výluka důkazu výsledkem stran tím dotčeny nejsou. *Zakládá-li tedy odvolací soud své zjištění manželčina cizoložství na výsledcích stran, není to ani formálně zákonné a, když sám uznává, že svědecké důkazy jsou jen nepřímé a mohou sloužiti jen za podporu, ani věcně dostatečné.*

Čís. 821.

Darovací smlouva z důvodu cizoložného poměru mezi dárcem a obdarovanou příčí se dobrým mravům.

(Rozh. ze dne 21. prosince 1920, Rv I 702/20.)

Notářským spisem zavázal se zůstavitel za sebe a za své dědice, že bude žalobkyni, s níž udržoval za trvání svého manželství důvěrné styky, poskytovat měsíční důchod a skutečně důchod ten až do své smrti jí vyplácel. Ježto dědicové se zdráhali závazek nadále plniti, nastoupila na ně žalobkyně žalobou, již procesní soud první stolice zamítl, proto, že smlouva příčila se dobrým mravům a byla tudíž dle § 879 obč. zák. neplatna. Odvolací soud rozsudek potvrdil. *Důvody:* O smlouvě darovací platí nejen předpisy osmnácté hlavy občanského zákona (§ 938 až 956), nýbrž i předpisy sedmnácté hlavy o smlouvách a právních úkonech vůbec, zejména tedy i ustanovení § 879 obč. zák., dle něhož neplatná je smlouva, která se příčí zákonné záповědi nebo dobrým mravům. Zákon tedy pokládá za neplatnou smlouvu příčící se dobrým mravům, to jest, když důvod, základ této smlouvy je nemravný. Zjistil-li pak soud první, že důvodem darování bylo udržování cizoložných styků dárce s obdarovanou, pak nelze dojíti k jinému závěru než tomu, že smlouva, opírající se o nemravný důvod, příčí se dobrým mravům a je proto nepiatná. Odvolatelka snaží se sice v odvolání dovoditi, že moderní zákonodárství, zejména republiky Československé, nepohlíží na poměr takový, totiž cizoložný, jako nemravný a dovolává se na důkaz toho zejména zákona ze dne 23. září 1919, čís. 530 sb. z. a n. pak nařízení ze dne 20. října 1919, čís. 582 sb. z. a n. a konečně i ustanovení § 25 zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n., jímž § 67 občanského zákona byl zrušen. Pokud jde o první zákon a prováděcí nařízení, k němu vydané, nemluví tyto nikde o osobách, které by cizoložný poměr spolu udržovaly, nýbrž stanoví, že také osoby, které dle zákona občanského k alimentaci oprávněny nejsou, mají nárok na státní vyživovací příspěvek, ale pouze tehdy, když s osobou, k službě vojenské povolanou, trvale vedly společné hospodářství a úplně hospodářsky závisely na pracovním příjmu povolného. Zákon ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n. zrušil sice ustanovení § 67 obč. zák., dle něhož platný byl sňatek, v nějž vešlo dvě osob, které spolu cizoložily, ale ne proto, že by cizoložství schvaloval, nýbrž zajisté jen z toho důvodu, aby osobám provinilým poskytoval možnost uzavřením sňatku odčiniti čin nemravný. Že tomu tak, vyplývá z ustanovení § 25

odstavec druhý téhož zákona, dle něhož dědická nezpůsobilost, stanovená jako následek cizoložství v § 543 obč. zák. pomíjí, jestliže ti, kdo soudně se doznají k cizoložství, nebo z něho byli usvědčeni, stanou se manžely. Zákon tedy ponechal v platnosti ustanovení § 543 obč. zák., který stanoví, že osoby, které spáchaly cizoložství, nemohou sobě navzájem posledním pořizem ničeho zůstaviti. Jestliže právním jednáním pro případ smrti osoba, takto provinilá, nemůže sobě druhé ničeho odkázati nebo darovati, tím spíše možno usuzovati na to, že se tak státi nemůže ani právním jednáním mezi živými. Také dovolání se judikatury, v odvolání blíže označené, není případně. Rozhodnutí ze dne 4. ledna 1905, čís. 17.635 stejně jako rozhodnutí ze dne 15. prosince 1903, čís. 15.873 má na mysli nepatrné odškodnění vdané ženy nemanželským ctcem následkem porodu dítěte; podobně i rozhodnutí ze dne 7. června 1910, čís. Rv. VI 262/10 (Gl. U. n. ř. čís. 5098) a rozhodnutí ze dne 11. listopadu 1902, čís. 12.977 týká se platnosti slibu určité sumy, jako odškodnění za následky zneuctění a otěhotnění. Rozhodnutí při § 1328 obč. zák. citovaná vztahují se na náhradu škody, způsobené svedením ženy skutkem trestným, lstí, hrozbami a pod. Skutečnosti takové však žalobkyně ani netvrdí.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání z důvodů soudu odvolacího.

Čís. 822.

Zaměstnavatel není práv ze škody, již zaměstnanec utrpěl úrazem při práci, spadající do oboru jeho zaměstnání a nepřesahující jeho schopnosti a síly.

(Rozh. ze dne 21. prosince 1920, Rv I 706/20.)

Žalobce, jenž byl kočím žalovaného, při konání polních prací pro zaměstnavatele na zvláštní příkaz jeho šafáře, totiž při nakládání kompostu, složeného na polích žalovaného, si přivodil pro namáhavost práce, jež přesahovala jeho síly, poškození na těle, jež ho uvrhlo na lože a učinilo trvale k práci nezpůsobilým. Žalobu jeho o náhradu škody procesní soud prvního stupně zamítl. Odvolací soud rozsudek potvrdil. Důvody: Práce, při níž žalobce prý se poškodil na zdraví a pracovní způsobilosti, není nesporně pro zemědělského pracovníka prací kromobyčejnou neb jemu nepřislušející, nýbrž naopak prací při zemědělském podniku všední a normální, jež vždy a všude náleží do rozsahu činnosti hospodářského kočího. Žalovaný pokud se týče šafář, u něho zaměstnaný, měl tudíž nepochybně podle smlouvy služební právo, aby tuto práci žalobci uložil a žádal na něm její provedení. Přivodil-li si žalobce při této práci, jež mu byla právem uložena a již v normálních poměrech prováděl, úhonu na svém zdraví, nelze činiti zaměstnavatele, jenž, ukládaje žalobci tuto práci, užíval svého práva v zákonných mezích, podle § 1305 obč. zák. zodpovědným za onu škodu. Při tom nepřichází v úvahu vysoké stáří žalobce, ježto sám netvrdí, že by mu byla práce vnucena proti jeho vůli, a ježto vzal na se uloženou práci bez námitek, nemohly v zaměstnavateli vzniknouti pochybnosti o tom, že žalobce jest k práci tělesně způsobilým. Ostatně žalobce ani netvrdí, že mu bylo uloženo, aby si s prací pospíšil, nebo mu byla dána lhůta k provedení práce, a záviselo tudíž pouze od